

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis in genere; de Baptismo, de Confirmatione, Eucharistia, Sacrificio Missæ; Constitutionem Innocentii XII. super celebratione Missarum, variaque alia decreta

Genet, François

Parisiis, 1703

Caput Primum. Nomen, definitio, & existentia sacrificii Missæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40834

TRACTATUS QUINTUS.
DE
SACRIFICIO
MISSÆ.

CAPUT PRIMUM.

*Nomen, Definitio, & Existentia
Sacrificii Missæ.*

Quæst. I. QUID significat Missa.

Resp. **Q**UOD Etymologia nominis Missæ, juxta piam S. Thomæ & S. Bonaventuræ explicationem, sumitur à Latino nomine *Missæ*, quod significat mittere, quia ut ait Divus Thomas: Propter hoc etiam *Missæ* nominatur, quia per Angelum (id est, Christum, qui est magni consilii Angelus) Sacerdos preces ad Deum mittit, sicut populus per Sacerdotem, vel quia Christus est Hostia nobis *Missæ* à Deo: unde & in fine *Missæ* Diaconus populum licentiat, dicens, *Ite Missæ est*, scilicet Hostia ad Deum per Angelum, ut scilicet sit Deo accepta.

Et Divus Bonaventura ait: Dicitur autem *Missæ*, à mittendo, & representat legationem inter homines & Deum: Deus enim mittit Filium suum Christum in Altari, & iterum mittit Ecclesia Fidelis eundem Christum ad

D. Th. 3. p. q. 83. art. 4. ad 2.

S. Bonav. in Opusc. de Expof. Missæ. cap. 2.

Patrem, ut pro peccatoribus intercedat.

ad Guidobal-
dum Burgun-
dionum Re-
gem. Epist. 1.

Sed verior hujus nominis explicatio ea est, quam tradit Alcimus Avitus Episcopus Viennensis dum ait: *Non Missam facitis, nihil est aliud, quam non dimittitis: à cujus proprietate sermonis in Ecclesiis, Palatiisque sive Prætoriiis, Missa fieri pronuntiatur, cum populus ab observatione dimittitur. Nam genus hoc nominis etiam in secularibus Auctoribus invenietis, ut in Cicerone & Suetonio.*

Certum est in primitiva Ecclesia, duas fuisse dimissiones (quod nomini Missæ locum dedit.) Prima fiebat post lectionem Evangelii, & sermonem, cum Diaconus clara voce dimittebat infideles, pœnitentes, Catechumenos, & alios quibus non licebat Sacrificio interesse: altera fiebat, ut nunc etiam in usu est, peracto Sacrificio, seu in fine Missæ, cum dimittebantur Fideles, his verbis, *Ite Missa est.*

Primi Christiani utpotè exactioris disciplinæ, profanos, & nondum purgatos maximè declinabant; quapropter Ecclesiarum sanctuaria ab eorum aspectibus, & velis, & ferreis cancellis removebant, donec Baptismo suscepto, & post pœnitentiam juxta morem ritè peractam ad Divina Mysteria omnes simul convenirent.

Ante Mysteriorum celebrationem dimittebantur indigni qui interessent, adeoque in duas veluti partes Missam diviserunt, scilicet in Missam Catechumenorum, & Missam Fidelium. Missa Catechumenorum duobus, & tribus primis sæculis constabat aliquot Psalmis & orationibus, & statim à templis dimittebantur; verùm progressu temporis judicaverunt sancti Patres non dimittendos esse Catechumenos, & pœnitentes, nisi post lectionem Evangelii, ejusque expositionem in concione,

De Sacrificio Missæ. Cap. I. 215

ut inde fructum spirituales perciperent, ac proinde statutum fuit in Concilio Carthaginensi 4. *Vt Episcopus nullum prohibeat ingredi Ecclesiam & audire verbum Dei, sive Gentilem, sive Hæreticum, sive Judæum usque ad Missam Catechumenorum.*

Conc. Carthag. Can. 84.
ann. 398.

Rationem affert Concilium Valentinum in Hispania, dum ait: *Hoc inter cætera censuimus observandum, ut Sacro-sancta Evangelia ante munerum illationem, vel Missam Catechumenorum in ordine lectionum post Apostolum legantur, quatenus salutaria præcepta Domini nostri Jesu-Christi, vel sermonem Sacerdotis, non solum Fideles, sed etiam Catechumeni ac pœnitentes, & omnes qui ex diverso sunt, audire licitum habeant: sic enim Pontificum prædicatione audita, nonnullos ad fidem attractos evidentè scimus.*

Conc. Valent. cap. 1. ann. 524.

Quæst. 2. Hoc nomen Missæ est-ne antiquum in Ecclesia?

Resp. Antiquissimum est, cum Divus Ambrosius 4. sæculo ejus mentionem faciat Epistola 33. ad Marcellinam sororem, Missam facere cœpit; & sermone 34. Moneo vos ut qui juxta Ecclesiam est, & sine gravi impedimento potest, quotidie audiat Missam.

Divus Augustinus, qui eodem sæculo florebat utitur hoc Missæ nomine sermone 91. de tempore. *In lectione qua nobis ad Missas legenda est. Et serm. 237. Ecce post sermonem fit Missa Catechumenis, manebunt Fideles.*

Facile esset referre varios authores 5. sæculi, qui utuntur nomine Missæ. S. Leo Papa, Victor, & Paulinus illius meminerunt. Observandum solum hic est, de hoc nomine loqui S. Ambrosium, & S. Augustinum ut de nomine jam dudum in usu apud Christianos; ex

quo patet nomen Missæ esse ferè coævum Ecclesiæ.

Quæst. 3. Quid est Sacrificium?

Resp. Sacrificium propriè sumptum definitur à Theologis, Oblatio sensibilis soli Deo facta ad profitendum supremum ejus in omnes creaturas dominium à legitimo Ministro, rei externæ & sensibilis peculiariter consecratæ, per veram immutationem, & destructionem rei oblatae. Colligitur hæc definitio ex sancto Thoma 2. 2. q. 85.

Hæc definitio non competit, nisi vero Sacrificio; non autem Sacrificio latè accepto, quod complectitur omnia bonorum operum genera in honorem Dei; sic S. Augustinus ait: *Verum sacrificium est omne opus quod agitur, ut sanctâ societate inhereamus Deo.*

S. August. De Civit. Dei. lib. 10. cap. 6.

S. Tho. 3. p. q. 21. art. 2.

Et ut ait Divus Thomas: *Omne illud quod Deo exhibetur ad hoc quod spiritus hominis fertur in Deum, potest dici Sacrificium, secundum illud Psalmi: Sacrificium Deo spiritus contribulatus.*

Ecclesiastici cap. 5. *Sacrificium salutare est, attendere mandatis, & discedere ab iniquitate. Qui facit misericordiam, offert sacrificium:* At in sequentibus sumitur Sacrificium in propria significatione. *Misericordiam volo, non sacrificium:* Osee cap. 6. *Melior est enim obedientia quàm victima.* 1. Regum, cap. 15.

Quæst. 4. Quomodo potest clarè explanari tradita Sacrificii definitio?

Resp. Dicitur & est 1. *Oblatio*, hoc est, actio peculiaris, & determinata, quâ aliquid offertur. Deinde est *oblatio sensibilis*, per quod Sacrificium externum & visibile, de quo hic loquimur, distinguitur à Sacrificio interno,

terno, & invisibili, quod consistit in pia voluntate, quâ quis seipsum offert Deo cum his quæ possidet in perpetuam servitutem. Sacrificium externum & visibile, testimonium est apparens interni Sacrificiî. Quare S. Augustinus ait: *Sacrificium visibile, invisibilis Sa-* Lib. 10. de
crificiî Sacramentum, id est, sacrum signum Civit. Dei
est. Verùm licet regulariter loquendo oblatio cap. 5.
invisibilis, & interior præstantior sit externâ & visibili, & invisibilis accepta sit Deo sine externa, & merè visibili, licet hæc externa non sit grata Deo, qui intuetur cor, sine invisibili, & internâ: attamen nomen Sacrificiî propriè convenit oblationi externæ & visibili, non autem invisibili, quia occulta est, & particularis, & nomine Sacrificiî intelligitur honor publicus, & solemnus exhibitus supremo Domino à Ministro publico; necesse igitur est ut oblatio sit externa.

Tertiò, Est oblatio soli Deo facta; quia Sacrificium est verus Patriæ cultus, qui supremæ Majestati solum defertur; unde legimus Exodi cap. 22. *Qui immolat Diis, occidetur, præterquam Domino soli.* Quemadmodum cultus datur internus, quem soli Deo exhibemus, quo ipsum agnoscimus primum, & supremum bonum, principium & finis omnium rerum, & in hac cognitione quam fides inspirat, nosmetipsos humiliter ex animo prosternimus, ac demittimus coram eo; oportebat etiam, ut signum esset exterius, quo testaremur hos venerationis sensus soli Deo debitos: Atqui solum Sacrificium cultum hunc potest significare, si quidem cætera omnia testimonia, & externa signa observationis, & reverentiæ, quæ Deo à nobis exhibentur, sive flectendo genua, sive ad eum dirigendo preces deferri possunt etiam Angelis & hominibus: at Sacrificium

Conc. Trid.
De Sacrificio
Missæ. sess. 12.
cap. 3.

foli Deo reservatur, ac debetur. Et quamvis, ut ait Concilium Tridentinum, in honorem & memoriam Sanctorum nonnullas interdum Missas Ecclesia celebrare consueverit; non tamen illis Sacrificium offerri docet, sed soli Deo qui illos coronavit. Vnde nec Sacerdos dicere solet: Offero tibi Sacrificium, Petre & Paule; sed Deo de illorum victoriis gratias agens eorum patrocinia implorat, ut ipsi pro nobis intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam facimus in terris.

s. Aug. lib.
8. De Civit.
Dei. cap. 27.

S. Augustinus nos docet, Sacrificium non posse offerri Martyribus, sed soli Deo. Quis audivit aliquando, ait, stantem Sacerdotem ad altare, etiam super sanctum Corpus Martyris ad Dei honorem cultumque constructum, dicere in precibus: Offero tibi Sacrificium, Petre, vel Paule, vel Cypriane, cum apud eorum memorias offeratur Deo, qui eos & homines & Martyres fecit.

Quod adhuc clarè explicat Divus Augustinus, lib. 20. quem scripsit contra Faustum Manichæum. Populus Christianus, ait, memorias Martyrum religiosa solemnitate concelebrat, & ad excitandam imitationem, & ut meritis eorum consocietur, atque orationibus adjuvetur; ita tamen ut nulli Martyrum, sed ipsi Deo Martyrum sacrificemus, quamvis in memorias Martyrum constituamus altaria.

Divus Thomas rationem nos docet, cur Sacrificium soli Deo offerri possit, cum ait: Exterioriores actus Religionis ad interiores ordinantur: anima autem se offert Deo in Sacrificium, sicut principio sua creationis, & sicut fini sua beatificationis; & ideo sicut soli Deo summo debemus Sacrificium spirituale offerre, ita etiam soli Deo debemus offerre exteriora Sacrificia.

De Sacrificio Missæ. Cap. I. 219

Non alteri visibile Sacrificium offerendum esse noverimus, ait Divus Augustinus, quam illi, cuius in cordibus nostris invisibile Sacrificium nos ipsi esse debemus.

D. Aug. de Civit. Dei. lib. 10. cap. 19.

4. Est Oblatio Deo facta ad profitendum supremum ejus in omnes creaturas dominium: Et hic est omnium finis Sacrificiorum, quæ sunt veluti tributa reddita in testimonium subjectionis nostræ, & plenariæ potestatis quam Deus habet in nos. Hic finis meritum, & premium constituit actus Sacrificii instituti ad summum Deo honorem exhibendum, profitendo omnia ab ipso esse, & pro illius gloria ad nihilum redigenda.

Dicitur *A legitimo Ministro*, quia ad omnes promiscuè non spectat offerre Sacrificium, sed ad specialiter deputatos, ut personas publicas, & præcipuos Ministros ad id peragendum nomine totius populi. In lege naturæ id spectabat ad capita familiarum, ut ad Noë, Abraham, & alios, aut ad eos quibus inspirabat Deus, ut hoc munere fungerentur. In lege scripta, Sacerdotium ad solam Aaron posteritatem pertinebat juxta illud Exodi cap. 33. *Applica quoque ad te Aaron fratrem tuum cum Filiis suis de medio filiorum Israël, ut Sacerdotio fungantur mihi.* Sed in lege gratiæ adoranda victima, quæ in nostris offertur Altaribus, à solis Sacerdotibus immolari potest, qui hanc potestatem accipiunt dum ordinantur. *Sacerdoti*, inquit Divus Thomas, *cum ordinatur, confertur potestas hoc Sacramentum consecrandi in persona Christi: per hoc enim ponitur in gradu eorum quibus dictum est à Domino, Hoc facite in meam commemorationem. Et ideo dicendum est, quod proprium est Sacerdotum hoc conficere Sacramentum.*

D. Tho. 3. p. q. 82. art. 1.

Quaest. 5. Quare dicitur Rei externa & sensibilis specialiter Deo consecrata?

Resp. Quia victima oblata debet fieri sacra, ex prophana, & per hanc consecrationem Deo singulariter dedicari; *Id enim significat sacrificare, ac sacrum facere*, ut ait Divus Thomas 2. 2. q. 85. art. 3. ad 3. Hæc consecratio, qua res Deo in Sacrificium oblatae in veteri lege ipsi dedicabantur, fiebat diversis mysticis ceremoniis prolixè relatis in Levitico, quæ ceremoniæ figuræ erant, & umbræ ejus quod agitur in vero Sacrificio, quod in nostris offertur Altaribus; & per hanc consecrationem Sacrificium etiam differt à meris oblationibus, quæ hac consecratione, & dedicatione non egent.

Quaest. 6. Quare dicitur: Per transmutationem, & veram rei oblata destructionem?

Resp. Per hoc, Sacrificium distinguitur à simplicibus oblationibus, ut enim ait Divus Thomas: *Sacrificia propriè dicuntur, quando circa res Deo oblata aliquid fit, sicut quando animalia occidebantur, & comburebantur; quod Panis frangitur, & comeditur, & benedicitur.* Ratio necessitatis hujus destructionis in Sacrificio, est, quia offertur Deo ut solemnis protestatio subjectionis nostræ, quâ ipsum agnoscimus, ut supremum vitæ, & mortis Dominum; & hæc destructio, seu immolatio repræsentat supremam Dei in nos auctoritatem, nosque paratos esse ad perdendam vitam cum Deo placuerit; & quia non licet nobis ipsis necem inferre, substituimus victimam in Sacrificio externo, ut ostendamus dispositionem in qua sumus, vitam nostram sacrificandi pro honore supremæ ejus debito Majestati. Huc accedit, quod omnia tam legis naturæ, quàm scriptæ Sacrificia, repræsentabant Sacrificium Christi in Cruce peragendum,

D. Tho. 2. 2.
q. 85. art. 3.
ad 3.

De Sacrificio Missæ. Cap. I. 221

ut ait S. Augustinus his verbis: *Hujus veri Sacrificii multiplicia, variaque signa erant Sacrificia prisca sanctorum, cum hoc unum per multa figuraretur*: Atqui hoc Divinum Sacrificium impletum est per destructionem, & immutationem pretiosæ victimæ quæ oblata fuit; oportebat igitur, ut Sacrificia perficerentur per mortem, & destructionem diversarum oblationum quæ Deo in Sacrificio offerebantur; cumque Sacrificium, quod in nostris offertur Altaribus sit repræsentatio & innovatio Sacrificii in Cruce oblati, *Sola offerendi ratione diversa*, ut ait Concilium Tridentinum, perfici debet per destructionem victimæ oblatae.

S. Aug. lib.
10. de Civit.
Dei. cap. 10.

Sess. 22. De
Sacrif. Missæ.
cap. 1.

Quæst. 7. Oportet-ne Sacrificium externum conjunctum esse cum Sacrificio interno?

Resp. Ut Sacrificium integrum sit, & perfectum, esse debet internum simul, & externum: offerre Deo Sacrificium externum sine interno, est offerre signum mendax, & umbram sine corpore, & eodem modo se gerere, ac illi qui multa promittunt sine intentione illa adimplendi, contra illud quod dicitur Joannis

cap. 4. *Spiritus est Deus, & eos qui adorant eum, in Spiritu & veritate oportet adorare.*

D. Aug. de
Civit. Dei.
lib. 10. cap.

Hic est Dei cultus, ait Divus Augustinus, hæc vera religio, hæc vera pietas, hæc tantum Deo debita servitus. Et idem in Psalmum 77. ait; *Hoc enim colitur quod diligitur; unde quia Deus rebus omnibus major, & melior invenitur, plus omnibus diligendus est ut colatur, nec colitur ille nisi amando.*

4.

Quæst. 8. Quotuplex est Sacrificium?

Resp. Quadruplex. Primum est antonomastice Sacrificium Patriæ, aut adorationis seu Latreuticum, quo agnoscimus supremum Dei in omnes creaturas dominium; & hoc Sacri-

ficiam in lege scripta fiebat per Holocausta, Levitici, cap. 6. *Hæc est lex Holocausti; cremabitur in Altari tota nocte usque mane.* Ad ostendendum quod omnia quæ possidemus, à Deo habemus. Hoc Sacrificium ex intimo cordis affectu offerre debent Christiani, ait S. Gregorius: *Cum enim quis aliquid suum Deo vovet, & aliquid non vovet, Sacrificium est. Cum verò omne quod habet, omne quod vivit, omne quod sapit, omnipotenti Deo voverit, Holocaustum est.* Et ibidem Homilia 12. ait. *Qui enim sic operantur ea quæ Dei sunt, ut tamen quadam, quæ sunt sæculi, non relinquunt, Sacrificium & non Holocaustum offerunt: qui autem cuncta quæ sunt mundi, deserunt, & totam mentem igne divini amoris incendunt: hi nimirum omnipotenti Domino Sacrificium & Holocaustum sunt.*

Sacrificium actionis gratiarum, seu Eucharisticum, illud est quod offertur Deo, ad ipsi gratias agendum pro omnibus Beneficiis acceptis, quibus nos licet indignos quotidie cumulat.

Offerimus etiam Deo Sacrificium propitiatorium, ad ejus iram placandam, ad satisfaciendum ejus justitiæ, & ad obtinendum veniam peccatorum.

Denique Sacrificium impetratorium illud est, quo misericordiam Dei imploramus, ut necessaria animæ & corporis largiatur. Hæc tria postrema Sacrificia, fiebant in lege veteri, per Sacrificia, quæ dicebantur pacifica, & per expiatoria, aut diversas hostias pro peccatis; Sacrificia pacifica instituta erant aut pro gratiis acceptis, aut pro obtinendis, ac proinde erant Eucharistica, aut impetratoria. Quatuor hæc Sacrificia perfectissimo modo concurrunt in Sacrificio, quod in Altari nunc offertur, ut

S. Greg. in
Ezechi. ho-
mil. 20.

De Sacrificio Missæ. Cap. I. 223

ait S. Chrysoftomus : *Omnia veterum Sacrificia, nova superveniens gratia, uno complectitur Sacrificio.* S. Chrysoft. in Psal. 55.

Quest. 9. Tenemur-ne ex jure naturali offerre Deo Sacrificia ?

Resp. Ut asserit Divus Thomas ; Ex naturali ratione procedit, ut quemadmodum Dominis temporalibus aliqua offeruntur in recognitionem dominii ; ita etiam Deo, tanquam supremo omnium Domino, quasdam sensibiles res in signum debitæ subjectionis & honoris offeramus : unde Sacrificiorum oblatio ad jus naturæ pertinet. Naturalis ratio dicit homini, quod alicui superiori subdatur propter defectus quos in seipso sentit, in quibus ab aliquo superiori eget adjuvari & dirigi ; & quidquid illud sit, hoc est quod apud omnes dicitur Deus. Sicut autem in rebus naturalibus naturaliter inferiora superioribus subduntur : ita etiam naturalis ratio dicit homini secundum naturalem inclinationem, ut ei quod est supra hominem, subjectionem & honorem exhibeat secundum suum modum ; est autem modus conveniens hominis, ut sensibilibus signis utatur ad aliqua exprimenda, quia ex sensibus cognitionem accipit. Et ideo ex naturali ratione procedit, quod homo quibusdam sensibilibus rebus utatur, offerens eas Deo in signum debitæ subjectionis & honoris. Hoc autem pertinet ad rationem Sacrificii ; & ideo ratio Sacrificii pertinet ad jus naturale. S. Th. 2. 2. q. 85. a. 1.

Ideoque nulla est religio, sive vera sive falsa, quæ non præceperit offerre Sacrificia in signum subjectionis quæ Deo debetur. Ex quo patet quàm deploranda sit cæcitas Hæreticorum hujus temporis, qui negantes veritatem Sacro sacri Sacrificii Missæ, quod est unicum Sacrificium exterius & visibile Christianorum,

consequenter negant illud quod essentiam Religionis constituit.

Quaest. 10. Missa est-ne verum Sacrificium?

Resp. Missam esse verum Sacrificium de fide est in Concilio Tridentino definitum sub anathemate his verbis: *Si quis dixerit in Missa non offerri Deo verum & proprium Sacrificium, anathema sit.*

Sess. 22. De
Sacrif. Missæ.
Can. 1.

Primum Scripturæ argumentum petitur ex cap. 1. Malachiæ Prophetæ Sacerdotes Aaroneos sic increpantis: *Non est mihi voluntas in vobis, dicit Dominus exercituum, & munus non suscipiam de manu vestra: ab ortu enim solis usque ad occasum magnum est nomen meum in Gentibus, & in omni loco sacrificatur & offertur nomini meo Oblatio munda.*

6. Aug. lib. 9.
de Civit. Dei,
cap. 3.

Quibus verbis Propheta prædixit; ut ait S. Augustinus: *Cessaturas victimas, quas in umbra futurorum offerebant Iudei, & unum Sacrificium à solis ortu usque ad occasum, sicut jam fieri cernimus oblaturas in Sacrosancto Missæ Sacrificio quod offertur ab omnibus Christianis.*

Neque valet, quod contendunt Hæretici, præfatum illud vaticinium de Sacrificio Crucis intelligendum esse: referuntur enim ex genuina significatione vocis Hebræicæ *Mincha*, quam consultò & sancti Spiritûs afflatu adhibuit Propheta, ut apertè significaret incruentum Eucharistiæ Sacrificium. Nam *Mincha* nihil erat aliud, quàm Sacrificium farinæ, & Panis, ut videre est Levitici cap. 2. quod proindè sua specie, & forma, Eucharistiæ Sacramentum pariter, & Sacrificium luculenter adumbrabat: si quidem cum hujusmodi Sacrificio farinæ, *Mincha* scilicet, quotidie libabatur vinum in jugi Sacrificio Agni, juxta

De Sacrificio Missæ. Cap. I. 225

Iegem, Exodi 29. & 40. quo repræsentabatur altera Eucharistiæ species, scilicet vini, sub qua ex vi verborum consecrationis sanguis Christi ponitur & immolatur, quemadmodum eorundem verborum vi ejusdem Christi Corpus sub Panis specie præsens sistitur.

In Sacrificio Crucis nihil tale cernitur; neque enim in illo farina, & Panis offertur, nec vinum libatur: ergo Propheta nominatim expressit, novum illud, quod prænunciabat Sacrificium per vocem Hebræicam *Mincha*, ut se Sacrificium in Pane & vino perficiendum, & ideo à Crucis Sacrificio diversum innuere, & prædicere liquidò declararet. Nam omnes Catholici profitentur sanguinolentum Crucis Sacrificium adumbratum fuisse in cæde animalium, quæ in veteri lege ex Divina institutione sacrificabantur; sed incrementum novi Testamenti Sacrificium in aliis Sacrificiis, & in iis potissimum, in quibus Panis & vinum offerebatur, esse adumbratum asserunt, & credunt.

Quare Concilium Tridentinum congruenter universali traditioni declaravit novi Testamenti Sacrificium, *Esse mundam illam oblationem, quæ nulla indignitate, aut malitiâ offerentium inquinari potest, quam Dominus per Malachiam nomini suo, quod magnum futurum esset in Gentibus, in omni loco mundam offerendam prædixit.*

Sess. 22. De
Sacrif. Missæ.
cap. 1.

Secundum hujus veritatis argumentum sumitur ex Apostolo, Epistola ad Hebræos, cap. 9. *Christus factus est Pontifex in æternum, secundum ordinem Melchisedech.* Scilicet quod sicut Melchisedech Panem, & vinum Deo in Sacrificium obtulit, ita in ultiima Cœna Dominus noster Jesus-Christus obtulit Deo Patris suam Corpus & sanguinem in Sacrificium sub

K. v

speciebus Panis, & vini. Ita explicant sancti Patres hunc Apostoli locum. S. Cyprianus lib. 2. Epist. ad Cæciliam. S. Ambrosius lib. 5. De Sacram. cap. 1. S. Hieronymus, in Epist. ad Marcellam. S. Augustinus lib. 1. contra adversarium Legis & Prophetarum, & alii.

Sufficiet ad institutum nostrum testimonium sanctorum Irenæi, & Ambrosii adducere.

S. Irenæus qui vivebat in fine 2. sæculi sic ait:

S. Irenæus, lib. 4. cap. 329
 „ Eum qui est ex creatura Panem accepit, &
 „ gratias egit dicens: *Hoc est Corpus meum*; &
 „ Calicem similiter qui est ex ea creatura quæ
 „ est secundum nos, suum sanguinem confessus
 „ est, & novi Testamenti novam docuit obla-
 „ tionem, quam Ecclesia, ab Apostolis reci-
 „ piens, offert Deo in universo mundo, ei qui
 „ alimenta nobis præstat, primitias suorum mu-
 „ nerum: de quo & in duodecim Prophetis Ma-
 „ lachias sic præsignificavit: *Non est mihi vo-
 „ luntas in vobis, dicit Dominus omnipotens, &
 „ Sacrificium non accipiam de manibus vestris.
 „ Quoniam ab ortu solis usque ad occasum, no-
 „ men meum glorificatur inter Gentes, & in
 „ omni loco incensum offertur nomini meo, &
 „ Sacrificium purum. Quoniam magnum est no-
 „ men meum in Gentibus, dicit Dominus omni-
 „ potens: Manifestissimè significans per hæc,
 „ quoniam prior quidem populus cessavit offerre
 „ Deo: omni autem loco Sacrificium offertur
 „ Deo, & hoc purum, nomen autem ejus glo-
 „ rificatur in Gentibus.*

Sanctus autem Ambrosius in preceationibus ante Missam, sic ait: *Ego, Domine, memor venerandæ Passionis tuæ accedo ad Altare tuum, licet peccator, ut offeram tibi Sacrificium quod tu instituisti, & offerri præcepisti in tua commemorationem pro salute nostra.*

Quæst. II. Quomodo intelligendum est

De Sacrificio Missæ. Cap. I. 227

quod dicit Apostolus ad Hebræos. cap. 10. *Christus unæ oblatione consummavit in æternum sanctificatos?* Etenim Sacrificium, quod Christus in Cruce obtulit Patri virtutem habet infinitam, & æternam, quæ sola sufficit ad nostram sanctificationem. Unde inferunt Hæretici, quod sola oblatio Christi in Cruce sufficit sine alio Sacrificio?

Resp. Ex his verbis tantummodò inferri potest quod ait Divus Thomas in hunc locum; *Quia scilicet hostia Christi, qui Deus est & homo, habet virtutem æternam sanctificandi.* Quo non obstante tenemur hoc Sacrificium offerre ad obediendum Christo Domino, id nobis in Evangelio præcipienti, cum ait: *Hoc facite in meam commemorationem, & ut hæc merita nobis applicentur.*

Id solidè explicat Concilium Tridentinum his verbis: *Vt sua Ecclesia visibile, sicut hominum natura exigit, relinqueret Sacrificium, quo cruentum illud semel in Cruce peragendum repræsentaretur, ejusque memoria in finem usque sæculi permaneret, atque illius salutaris virtus in remissionem eorum, quæ à nobis quotidie committuntur, peccatorum applicaretur.*

Idem asserit Divus Augustinus relatus in Canone: *Semel, inquit, immolatus est Christus in semetipso, id est, ut ait Glossa, passus in propria persona in forma humana, & tamen quotidie immolatur in Sacramento.*

Divus Ambrosius relatus in Canone ait: *In Christo semel oblata est Hostia ad salutem sempiternam potens. Quid ergo nos? Nonne per singulos dies offerimus? Sed ad recordationem mortis ejus.*

S. Thomas hanc confirmat veritatem ex Ecclesiæ collecta in Missa. *Quoties hujus*
K vj

cc Conc. Tri-
dent. sess.
cc 21. De Sa-
cc crif. Missæ.
cc cap. 1.

cc

cc

cc

cc

Can. Semel.
De Consecr.
dist. 2.

Can. In Christ.
to. De Con-
secr. dist. 2.

S. Tho. 3. p.
q. 81. art. 2.
in corp.

Hostia commemoratio celebratur, opus nostræ Redemptionis exercetur.

Quæst. 12. Quomodo intelligendum est
 23 illud Apostoli ad Hebræos cap. 7. *Et alii qui-*
 23 *dem plures facti sunt Sacerdotes, idcirco quòd*
 23 *morte prohiberentur permanere. Hic autem*
 23 *eo quod maneat in æternum, sempiternum*
 23 *habet Sacerdotium; unde & salvare in per-*
 23 *petuum potest accedentes per semetipsum ad*
 23 *Deum, semper vivens ad interpellandum pro*
 23 *nobis?*

Resp. Facile est explicare hunc Apostoli lo-
 cum, si dicamus cum omnibus Catholicis,
 Sacerdotes qui sunt in Ecclesia, non succedere
 Christo Domino, cum propriè loquendo ille
 solus sit unicus & principalis Sacerdos, & alii
 non offerant Sacrificium, nisi ut Ministri, &
 instrumenta Christi: & ideo non offerunt Sa-
 crificium, neque consecrant nomine proprio,
 propriaque autoritate, sed nomine & autho-
 ritate Jesu-Christi. *Nunc autem, ait S. Au-*
 gustinus, *relatus in Can. Sicut ipse est qui*
baptizat, ita ipse est, qui per Spiritum sanc-
tum hanc suam efficit Carnem, & transit vi-
num in sanguinem.

Can. Virum.
De Consecr.
dist. 24

Can. Multi,
l. 9. 1.

Et Divus Gregorius relatus in Can. ait:
 23 *Heu, in quàm magnum laqueum incidunt,*
 23 *ut divina & occulta Mysteria plus ab aliis*
 23 *sanctificata posse fieri credant; cum unus idem-*
 23 *que Spiritus-sanctus in Ecclesia diffusa per*
 23 *totum orbem terrarum incomprehensibiliter*
 23 *ea Mysteria & occultè atque invisibiliter, &*
 23 *operando sanctificet, & benedicendo bene-*
 23 *dicat.*

Discrimen igitur inter veteris legis Sacerdo-
 zes, qui parentibus succedebant, & Sacerdotes
 Legis novæ est, quòd Sacerdotes antiquæ legis
 progenitoribus succedentes, non erant eorum.

De Sacrificio Missæ. Cap. I I. 229

Ministri, sed eorum successores in officio Sacerdotali, quod pari autoritate administrabant qua prædecessores: at in lege Evangelica, Christus solus est principalis Sacerdos, qui semper actu offert Sacrificium ubicumque offeratur; & qui Sacerdotum nomen, & munus habent, non sunt Christi successores, neque illud exercent proprio nomine, neque eadem cum Christo autoritate, sed solum *Pro Christo legatione funguntur*; ut ait Apostolus I. ad Corinth. cap. I.

Et ut ait Divus Thomas: *Sacerdos consecrat hoc Sacramentum, non virtute propria, sed sicut Minister Christi in cuius persona consecrat hoc Sacrificium.* Denique Concilium Florentinum in Decreto Unionis. *Sacerdos in persona Christi loquens, hoc Mysterium conficit.*

D. Tho. 3. P.
q. 82. art. 10

C A P U T I I.

*De Ministro Sacrificii Missæ, & de
Dispositionibus ad illud requisitis.*

Quæst. I. **Q**UISNAM est Minister Sacrificii Missæ?

Resp. Sacerdos solus est Minister legitimus Sacrificii Corporis, & sanguinis Christi Domini, quod in Altari offertur, ut patet ex variis Ecclesiæ Conciliis. Nicæno, in quo legitur: *Pervenit ad sanctum Concilium, quod in locis quibusdam & civitatibus, Presbyteris Sacramenta Diaconi porrigant: hoc neque regula, neque consuetudo tradidit, ut hi qui offerendi Sacrificii potestatem non habent, his, qui offerunt Corpus Christi, porrigant.* Ex quo patet, quod Diaconi, qui primi sunt Ministris

Conc. Nicæ-
num. Can. 14